

„Labi pamati” Mateja evaņģēlijs 7:21-29

Jēzus teica: J „Tāpēc ikviens, kas šos Manus vārdus dzird un dara, pielīdzināms gudram vīram, kas savu namu cēlis uz klints. Kad stiprs lietus lija un straumes nāca un vēji pūta un gāzās šim namam virsū, nams tomēr nesabruka; jo tas bija celts uz klints. Un ikviens, kas šos Manus vārdus dzird un nedara, pielīdzināms ģeķim, kas savu namu cēlis uz smiltīm. Kad stiprs lietus lija un straumes nāca un vēji pūta un gāzās namam virsū, tad tas sabruka; un posts bija liels.” (Mateja ev. 7:24-27)

Es esmu pavadījis daudz laika strādājot, būvēdams ēku pamatus. Lai pelnītu skolas naudu universitātei un „graduate school”, strādāju kā mūrnieks ar latviešu un igauņu būvuzņēmējiem, un kopā ar brāli Ansi, paši vadījām mazu būvfirmu. Esmu daudzus pamatus būvējis – daudzām mājām, dažām baznīcām, vienai sinagogai, vairākām apartamentu mājām, un daudzām citām ēkām, starp tām automazgātuvei, šnaba bodei, un Ocean County cietumam.

Tāpēc savā teoloģijas studiju laikā, un arī savā mācītāja darbā, šie Jēzus teiktie vārdi, par mājas uzcelšanu uz stipriem pamatiem, ir man bijuši personīgi ļoti nozīmīgi un tieši.

Varbūt jums arī ir bijusi iespēja mazliet ieskaļties mājas pamatos un vērot, kā tie ir taisīti. Varbūt redzējāt, kā jūsu pašu mājas – vai vasarnīcas – pamati tika iekārtoti. Varbūt pat esat šo darbu paši darījuši! Vai varbūt, staigājot pa mūsu pilsētas ielām, esat iemetuši aci topošas jaunas augstceltnes būvju lielā izraktā pamatu bedrē. Kad varam paši redzēt kādas ēkas īstos pamatus, tad, man liekas, šie Jēzus teiktie vārdi kļūst jo spilgtāki un dzīvi.

Pirmais, ko varam vērot par ēku pamatiem ir, ka tiem ir jābūt diezgan dziļiem. Lūkas evaņģēlija versijā par šo pašu

līdzību, Jēzus teica, ka tas, kas viņa vārdus dzird un dara, ir līdzināms cilvēkam, kas dziļi raka un pamatu lika uz klints. (Lk 6:47-48). Pamati ir reizēm jāizrok pat līdz pamatiežiem (bedrock). Sekli ielikti pamati kustēsies ar zemes un temperatūras spiedieniem; tad veidosies plīsas ēkā, sienas kļūs šķītas, un visa ēkas stabilitāte varētu būt apdraudēta. Ja nevar izrakt līdz pamatakmeņiem – ja tādu pat nav! – tad jāizveido citi pamati.

Rīgas Doms ir labs piemērs. Kā visa cita Rīga, šī varenā baznīca celta smilšainā, purvainā zemē. Pamatiežu vietā ir vairāki iedzīti baļķi, kuri atvieto dabīgu pamatiežu ģeoloģiskos akmeņus. Bet tāds atrisinājums nav vienmēr labākais, kā redzējam pagājušā gadā, kad Domam parādījās nopietnas strukturālas problēmas, kuras draudēja ēkas stabilitāti. Baktērijas ir saēduši Rīgas Doma pamatā liktos baļķus, pilsētas rajona zemes ūdenslīmenis ir krities, un pamati lēnām un nevienādi iegrimuši dziļāk purvainajās smiltīs.

Tāpēc ir sevišķi nozīmīgi, ka ēkas pamati ir dziļi rakti, lai tie būtu būvēti uz stabila un stingra akmeņa. Tas, protams, prasa vairāk darba, ir parasti daudz dārgāki, - bet tas ir nepieciešams.

Tā ir arī ar mūsu dzīves pamatu, kas ir Dieva vārds atklāts Jēzū Kristū. Tam ir jāiet dziļi mūsu dzīvē, līdz pat dziļiem pamatiežiem, līdz pat mūsu dzīves dziļākām un šķietami nesasniedzamām daļām. Ja tā nav, tad mūsu dzīve ir tikai kā sekli ierakts pamats, kas ielīsis zem spiediena, šķobīsies ar katru pārejošu untumainību, kas kļūs šķīta un nedroša, līdz kamēr visa tava dzīve paliek kā nedroša un ļodzīga celtne.

Bet, jo dziļāk ir jāierok pamati, jo darbs kļūst grūtāks un bīstamāks. Varbūt esat ievērojuši, cik milzīgs tas darbs ir, lai izraktu dziļus pamatus, kādus redzam mūsu pilsētas augstceltnēm: simtiem tonnu zemes ir jāizrok un jāaizved citur. Dziļās bedres sienas varētu iebrukt un tādēļ tās ir jānostiprina ar masīvām pagaidu struktūrām. Zemesūdens un lietus ūdens sakrājas bedres apakšā un ir nemitīgi jāizpumpē, un tomēr bieži vien darbs bedrē ir jāizdara dubļainā slīksnājā, kur cilvēka un mašīnas katra kustība ir grūta.

Tāpat, uzcelt dzīvi uz Dieva vārda pamata ir arī grūts un reizēm pat nepatīkams darbs. „Vecais cilvēks”, kā apustulis Pāvils to sauca, ir jāizrok un jāmet prom un mūsu neveiksmes un

vājību „dubļi” dara šo darbu jo grūtāku un nogurdinošu. Un jo dziļāki rokam savā dzīvē, jo netīrāks šis darbs kļūst, jo Dieva vārds mūs ieved konfrontācijā ar mūsu aizspriedumiem, pašinteresi, apātiju un visu to, ko mēs saucam par „grēku.” Un, kā augstceltnes pamatu raktuvēs, tas darbs notiek mūsu dvēselē - aizsargāts no garāmejošo cilvēku skatieniem, kuri nepamana tās cīņas un grūtības, kuras notiek dziļi mūsu dvēseles pamatu bedrē.

Ir vērts ievērot, ka tad, kad Jēzus stāstīja līdžības par mūsu dzīvi un Dieva vārdu, viņš nekad nelietoja ērtības vai pasivitātes tēlus. Sēklu sēt un laukus apstrādāt, darbs vīna dārzā, ganīt avis, uzcelt pamatus – tie ir visi grūti, netīri un sviedraini darbi. Liekas, ka Jēzus nedomāja, ka mēs varētu viņa vārdus *dzirdēt un darīt* (Mt 7:24) kamēr sēžam uz patio ar vēsu dzērienu rokā! (Izņemot, varbūt, svētdienā!) Atcerēsimies, ka Jēzus teica, ka stiprie pamati nav tikai viņa vārdu *dzirdēšana*, bet viņa vārdu *darīšana*. Mūsu *darbi* ir nepieciešami, ne tikai mūsu uzmanīgā klausīšanās. Lai šo nozīmīgo punktu uzsvērtu, Jēzus šajā līdžībā runā par cilvēku, kas *savu namu* ceļ. Viņš to nedara citiem, bet pats savu namu ceļ uz stipra pamata.

Mūsu dzīvei Dieva vārda ietekmē ir jābūt *mūsu dzīvei* – ne kādu citu cilvēku ideju vai priekšstatu par to, kādai mūsu dzīvei vajadzētu jābūt. Ja esat televīzijā redzējuši vienu no ļoti populārām mājas renovācijas programmām, tad varbūt arī esat vērojuši, ka bieži notiek, ka tā sauktie *designer* izdomā mājas un telpu iekārtu neprasot, ko īpašnieki paši ir gribējuši, bet uzbāžot viņiem jaunāko *trend* un modi, vienalga vai tas piestāv īpašniekiem vai ne! Tā arī ir ar Dieva vārdu un mūsu dzīvi: mūsu dzīvei Dieva vārda vadībā ir jābūt *mūsu pašu* dzīvei, un neviens citu dzīves veidu nedrīkst mums uzbāst, nedz pienākas kristiešiem *uzbāst* savu dzīves veidu citiem. Ja citi tiks pārliecināti, tad tas būs tikai caur kristiešu dzīves paraugu un priekšzīmi.

Nedz varam mūsu dzīves garīgos pamatus uzcelt pieņemt kādu citu cilvēku, lai tas dara to grūto darbu! Mums pašiem ir *jādara* Jēzus vārdus; mēs nevaram pieņemt kādu *garīgu dzīves kontraktoru*, kas to darīs mūsu vietā. Nedz Oprah, nedz Dr. Phil, nedz Tony Robbins to var darīt tavā vietā, kaut gan viņi visi cenšas mūs pārliecināt, ka viņi gan to spēj darīt!

Bet mēs gan varam palīdzēt viens otram – tas ir ko baznīca dara, un tas ir baznīcas un draudzes patiesā nozīme. Kamēr rakstīju šo sprediķi, domāju par *Habitat for Humanity* organizāciju, kuru mūsu Churches on the Hill draudzes atbalsta, un kas pagājušos dažos gados uzcēla gandrīz simts māju trūcīgām ģimenēm. Bet arī *Habitat for Humanity* atzīst, ka cilvēkam ir pašam jāpiestrādā savas fiziskās un garīgās ‘mājas’ celšanā, un prasa lai tās ģimenes, kurām *Habitat* ceļ mājas, piedalās ar darbu mājas celšanā – un tā liek pamatus ne tikai savai mājai, bet arī savai dzīvei. Mēs nevaram uzspiest savus dzīves plānus citiem, bet mēs gan varam viens otram – un citiem – palīdzēt celt savu dzīves ēku uz stipriem pamatiem. Mēs varam palīdzēt un – kā ar *Habitat for Humanity* – mums reizēm ir ļoti daudz jāpalīdz!

Man liekas, ka baznīca varētu ļoti derīgi pieņemt *Home Depot* veikalu reklāmas saukli: *You can do it. We can help.* - *Tu spēj. Mēs varam palīdzēt.* Tu spēj. Es spēju. Un mēs varam cits citam palīdzēt.

Šī Jēzus teiktā līdžība nāk viņa kalna runas pašās beigās. Jēzus visā runā ir mācījis, kā viņa sekotājiem būs dzīvot pasaulē, un viņš neuzskatīja šīs mācības nedz kristiešu dzīves stilu kā neiespējami sasniedzamu ideālu. Tie ir praktiski un reālistiski vārdi¹, un mēs zinām, ka mums visiem tā būtu jādžīvo – sākot ar labiem, stingriem pamatiem dzīvei. Viņa vārdi ir vienīgais veids, kā mēs varam uzcelt savu dzīvi un dzīvot, kā apustulis Pāvils rakstīja efeziešu draudzei, kā *Dieva saime*,²⁰ *nams, uzcelts uz apustuļu un praviešu pamata, kura stūra akmens ir Kristus Jēzus.* (Efez. 2:19-20)

Amen.

Prāv. Dr. Fritz Traugott Kristbergs
2005. gada 29. maijā,
2. svētdienā pēc Vasarsvētkiem

¹ Richard B. Hays, *The Moral Vision of the New Testament: A Contemporary Introduction to New Testament Ethics*, (Harper-Collins: San Francisco, 1996), 323.

Sv. Jāņa baznīcā Toronto